

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 409/2019
03.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца, Република Србија, Министарство финансија, Пореска управа, Регионално одељење Београд, Филијала Шабац, кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Ваљеву, против туженог, Привредно друштво за трговину „АА“ ДОО ..., у стечају, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж 2014/19 од 11.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 03.10.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж 2014/19 од 11.04.2019. године.

Образложење

Решењем Привредног суда у Ваљеву П 41/2019 од 14.02.2019. године, одбачена је тужба тужиоца, као недозвољена, којом је тражио да се утврди основаним захтев за компензацију потраживања тужиоца, признатог у стечајном поступку туженог и компензацибилног потраживања туженог до износа од 26.857.382,28 динара.

Привредни апелациони суд, као другостепени, решењем Пж 2014/19 од 11.04.2019. године, одбија жалбу тужиоца као неосновану и потврђује наведено првостепено решење.

Против решења другостепеног суда, тужилац, преко пуномоћника, изјавио је благовремену ревизију због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је у стечајном поступку признато пријављено потраживање, али му је оспорен захтев за спровођење компензације, достављен у року за пријаву потраживања. Због тога тужилац тужбом захтева утврђење да му је захтев за спровођење компензације у стечају туженог основан и да му је потраживање према туженом, признато у стечају, престало до износа од 26.857.382,28 динара, који представља вредност потраживања туженог, стечајног дужника, према тужиоцу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд одбацује тужбу тужиоца да су међусобна потраживања повериоца и стечајног дужника престала компензацијом.

Другостепени суд одбија жалбу тужиоца и потврђује наведену првостепену пресуду. Становиште о недозвољености предметне тужбе другостепени суд заснива на тврдњи да у случају када је потраживање повериоца признато у стечајном поступку а оспорена уредно изјављена компензација, поверилац нема правни интерес за подношење тужбе ради утврђења чињенице да су међусобна потраживања повериоца и стечајног дужника престала компензацијом.

Разматрајући основаност ревизијских навода, Врховни касациони суд, као ревизијски, стаје на становиште да нижестепени судови своје одлуке у погледу права тужиоца да тужбом утврђује престанак потраживања извршеном компензацијом у стечају, нису засновали на погрешној примени материјалног права.

Чланом 82. став 1. Закона о стечају прописано је да ако је поверилац пре подношења предлога за покретање стечајног поступка стекао право на пребијање свог потраживања према стечајном дужнику са потраживањем стечајног дужника према њему, отварањем стечајног поступка не губи се право на пребијање. Ставом 2. истог члана регулисано је да је поверилац дужан да до истека рока за пријаву потраживања суду достави пријаву на целокупан износ потраживања и изјаву о пребијању. У супротном, поверилац губи право на пребијање.

Одредбом члана 83. става 1. тачкама 1. и 2. истог закона прописано је када пребијање није допуштено: 1) ако је стечајни поверилац потраживање стекао у последњих шест месеци пре дана подношења предлога за покретање стечајног поступка, а стечајни поверилац је знао или је морао знати да је дужник неспособан за плаћање или да је презадужен; 2) ако су се услови за пребијање стекли правним послом или другом правном радњом која се може побијати. Као изузетак од става 1. тачка 1. овог члана, у ставу 2. је регулисано да је пребијање допуштено ако је у питању потраживање које је стечено у вези са испуњењем неизвршених уговора или потраживање коме је враћено правно дејство успешним побијањем правног посла или друге правне радње стечајног дужника.

Из наведеног нормативног оквира следи да је за пребијање потраживања у стечају потребно испуњење следећих услова: да постоји потраживање повериоца према стечајном дужнику, да стечајни дужник има потраживање према повериоцу, да је поверилац благовремено пријавио своје потраживање према стечајном дужнику и да је поверилац до истека рока за пријављивање потраживања поднео и изјаву о пребијању.

Обавеза је стечајног управника да повериоцу чије је потраживање основано оспори право на пребијање, уколико је пребијање недопуштено под условима из члана 83. став 1. Закона о стечају.

Ако је пребијање допуштено, стечајни управник ће спровести компензацију. Међутим, уколико стечајни управник оспори повериоцу право на пребијање из разлога који нису прописани одредбом члана 83. став 1. Закона о стечају, поверилац има право да на радњу стечајног управника уложи примедбу, о којој одлучује стечајни судија, применом члана 113. став 6. Закона о стечају.

У случају да стечајни управник и након поновног разматрања захтева повериоца остане при одлуци да нису испуњени услови за пребијање, поверилац, насупротив наводима ревидента, не може тужбом против стечајног дужника тражити утврђење права на пребијање. Таква тужба није дозвољена. Ово из разлога што се, према одредби члана 117. став 1. Закона о стечају, на парницу упућује само поверилац чије је потраживање оспорено у стечајном поступку. Отуда поверилац чије је потраживање признато, а само му је оспорена изјављена компензација, не може тужбом тражити остваривање права на пребијање.

Правни пут за заштиту права повериоца у случају неоснованог оспоравања изјављене компензације у стечају постоји у евентуалној парници по тужби стечајног дужника или сукцесора потраживања стечајног дужника према повериоцу ради његове наплате. Тада повериоцу, овде тужиоцу, стоји на располагању могућност истицања материјалноправног (компезационог) приговора да је потраживање стечајног дужника или сукцесора наведеног потраживања према повериоцу престало изјављеном компензацијом у стечајном поступку према стечајном дужнику.

Следом наведеног, правилан је закључак нижестепених судова да тужбу ради утврђења права на пребијање потраживања повериоца и стечајног дужника у складу са правилима стечајног поступка, треба одбацити као недозвољену.

На основу изнетих разлога, применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић